

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 176/08-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť J. B., B., zastúpeného advokátom Mgr. M. B., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2 Sž 38/2006-29 z 5. septembra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. novembra 2007 faxom a následne 30. novembra 2007 a 4. decembra 2007 poštou doručená sťažnosť J. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. M. B., B., pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 2 Sž 38/2006-29 z 5. septembra 2007.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Sťažovateľ podal žalobu podľa PIATEJ ČASTI zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) proti Rozhodnutiu č. UBD-760-1/2003 zo dňa 21. 05. 2003 (ďalej len „Rozhodnutie“) N. (ďalej len „N.“) na tomto skutkovom základe:

„Žalobca bol zamestnancom spoločnosti P., a..s. vo funkcii Generálneho riaditeľa DIVÍZIE RIADENIA RIZÍK. Žiadosťou zo dňa 28. 04. 2003 v znení neskorších zmien a doplnkov podľa § 9 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov (ďalej len „BankZ“) požiadala P., a. s. o predchádzajúci súhlas na zvolenie žalobcu za nového člena predstavenstva banky. Rozhodnutím č. UBD-760-1/2003 zo dňa 21. 05. 2003 N. rozhodla tak, že predchádzajúci súhlas na zvolenie žalobcu za člena predstavenstva neudelila. (...)

Predmetné rozhodnutie nebolo žalobcovi doručené.

Nakoľko z odôvodnenia žiadnym spôsobom nevyplýva, z akých konkrétnych skutkových dôvodov žalobca nespĺňa požadované kritériá odbornej spôsobilosti a dôveryhodnosti a ktoré, žalobca listom zo dňa 27. 05. 2003 požiadaval o oznámenie konkrétnych dôvodov. Po urgenciách listami zo dňa 12. 06. 2003 a 26. 06. 2003 žalobca listom č. UBD - 1040/2003 zo dňa 24. 06. 2003 oznámil, že nakoľko žalobca ako navrhovaný kandidát nie je účastníkom konania, ním požadované informácie mu nie je možné poskytnúť“.

Sťažovateľ v podanej žalobe namietal:

„(...) Tvrdíme, že žalovaný nekonal so žalobcom ako s účastníkom konania, hoci s ním ako s účastníkom konania konať mal.

Podľa § 96 ods. 1 prvá veta pred bodkočiarkou BankZ v znení ku dňu 21. 05. 2003 účastníkom konania je ten, o koho právach alebo povinnostiach sa má konať.

Za účastníka konania pred N. sa považuje ten o koho právach alebo povinnostiach sa má konať. Každá takáto osoba je účastníkom konania ex lége. I žalobcu bolo potrebné považovať za účastníka konania, nakoľko akcionármi banky bol nominovaný ako kandidát do funkcie člena predstavenstva a predmetom konania bolo udelenie predchádzajúceho súhlasu na jeho zvolenie do funkcie člena predstavenstva. (...)

Právo uchádzať sa o zvolenie za člena predstavenstva je realizáciou ústavného práva vykonávať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 Ústavy SR. Výkon funkcie člena predstavenstva akciovej spoločnosti sa vykonáva zásadne odplatne. (...)

Právo vykonávať inú zárobkovú činnosť je ústavnou zárukou slobody výkonu hospodárskej činnosti podľa uváženia. Toto právo sa priznáva každej fyzickej osobe (mutatis mutandis nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 7/96). (...)

Obdobne aj v danom prípade rozhodnutie žalovaného podmieňovalo možnosť žalobcu uchádzať sa o zvolenie do funkcie člena predstavenstva banky. Rozhodnutie žalovaného bolo teda podmienkou výkonu práva (činnosti), ktorá je vo všeobecnosti dovolená a teda právny poriadok tým priznáva právo ju vykonávať.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že v konaní sa malo rozhodovať aj o právach žalobcu.

Tým, že žalovaný nesprávne nekonal so žalobcom ako s účastníkom konania, protiprávne mu odňal možnosť uplatniť jeho procesné práva, a to najmä :

- 1. právo navrhovať dôkazy (§ 103 BankZ),*
- 2. právo na oboznámenie sa so spisovým podkladom na konanie a právo na písomné vyjadrenie sa k nemu (§ 106 BankZ),*
- 3. právo na doručenie rozhodnutia (§ 108 ods. 1 BankZ),*
- 4. právo podať opravný prostriedok proti rozhodnutiu (§ 109 ods. 3 BankZ).*

Nakoniec v právnej praxi sa už ustálil právny názor, podľa ktorého skutočnosť, že správny orgán opomenie konať s tým, komu zákon priznáva postavenie účastníka konania, je takou hrubou vadou konania, ktorá vždy odôvodňuje zrušenie rozhodnutia (R 34/97). (...)

Najvyšší súd SR napadnutým uznesením konanie zastavil v podstate s odôvodnením, že podľa § 94 ods. 1 a § 9 ods. 4 BankZ konanie o udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu členov alebo zvolenie nových členov štatutárneho orgánu banky možno začať iba na návrh banky a táto banka je aj účastníkom konania. Účastníkom konania nie je a nemôže byť fyzická osoba, nakoľko táto je iba kandidátom na zvolenie za člena štatutárneho orgánu banky, jej dozornej rady a ďalších v zákone uvedených zamestnancov. Fyzická osoba nemôže vo vlastnom mene podať žiadosť o udelenie predchádzajúceho

súhlasu. O práve žalobcu nebolo v napadnutom rozhodnutí rozhodnuté a preto sa napadnuté Rozhodnutie netýkalo subjektívnych práv žalobcu, nedošlo nim k žiadnej zmene pomerov žalobcu a k ukráteniu na jeho právach, a preto bola žaloba podaná nesprávnou osobou. (...)

Odporca podľa nášho názoru porušil právo na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru tým, že:

1. sa riadne nevysporiadal s argumentmi žalobcu, ktorými odôvodňoval svoju aktívnu legitimáciu, a teda to, že v konaní pred N. bolo rozhodované o jeho právach,

2. konanie zastavil a žalobu proti Rozhodnutiu meritórne neprejednal, hoci išlo o rozhodnutie o právach sťažovateľa, a to o základných právach sťažovateľa. (...)

Uznesenie Najvyššieho súdu SR síce obsahuje odôvodnenie, ale nie odpoveď na argumenty sťažovateľa, ktoré boli relevantné a vyžadovali špecifickú odpoveď.

Navyše k odôvodneniu napadnutého uznesenia považujeme za potrebné uviesť nasledovné:

Pokiaľ odporca argumentuje tým, že podľa § 94 ods. 1 a § 9 ods. 4 BankZ konanie o udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmenu členov alebo zvolenie nových členov štatutárneho orgánu banky možno začať iba na návrh banky a táto banka je aj účastníkom konania, tak takýto záver z týchto ustanovení (v časovo relevantnom znení) nevyplýva: (...)

V citovaných ustanoveniach nie je uvedené, že účastníkom konania je iba banka a že iba banka je oprávnená podať návrh na začatie konania. BankZ nevyklučuje (nezakazuje), aby žiadosť o predchádzajúci súhlas podala priamo osoba uchádzajúca sa o funkciu v jej orgánoch, ktorá bola nominovaná bankou resp. jej akcionármi. Naopak z § 96 ods. 1 prvá veta pred bodkočiarkou BankZ v znení ku dňu 21. 05. 2003 vyplýva, že účastníkom konania je ten, o koho právach alebo povinnostiach sa má konať.

Najvyšší súd SR vyššie uvedené v podstate len konštatoval, ale žiadnym spôsobom (za použitia pravidiel resp. metód výkladu právnej normy) neodôvodnil. (...)

Pokiaľ odporca tvrdí, že účastníkom konania nie je a nemôže byť fyzická osoba, nakoľko táto je iba kandidátom na zvolenie za člena štatutárneho orgánu banky, jej dozornej rady a ďalších v zákone uvedených zamestnancov, odporca opätovne neuvádza, z akého zákonného ustanovenia uvedené vyvodil. Relevantné ustanovenie § 96 ods. 1 prvá

veta pred bodkočiarkou BankZ v znení ku dňu 21. 05. 2003, podľa ktorého účastníkom konania je ten, o koho právach alebo povinnostiach sa má konať, totiž vôbec necituje a ani nevykladá. Najvyšší súd SR vôbec nereagoval na argumentáciu sťažovateľa o tom, že aj ako kandidát disponoval určitými právami resp. svojou kandidatúrou uplatnil svoje práva (a to dokonca základné práva), ktorých ho N. svojim rozhodnutím zbavila. Argumentáciu Najvyššieho súdu SR považujeme za formalistickú a reštriktívnu.

Najvyšší súd SR sa však vôbec nezaoberal argumentmi sťažovateľa o tom, že N. v danom prípade rozhodovala o jeho práve uchádzať sa o výkon funkcie člena predstavenstva banky t. j. o jeho práve uchádzať sa o výkon zárobkovej činnosti. Najvyšší súd SR sa vôbec nezaoberal argumentmi sťažovateľa o tom, že Rozhodnutie N. malo priamy dopad do právnych pomerov sťažovateľa, pretože ho zbavilo možnosti uchádzať sa o výkon funkcie člena predstavenstva a zbavilo ho, v konečnom dôsledku, možnosti funkciu člena predstavenstva banky aj vykonávať. (...)

Ako vyplynulo z vyššie uvedeného, v danom prípade sa rozhodnutie N. jednoznačne týkalo (i) práv sťažovateľa, a to dokonca (ii) základných práv sťažovateľa. Nakoľko vec nebola meritórne prejednaná, ale napadnutým uznesením zo súdneho prieskumu vylúčená, došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktorým bol ukrátený na svojich právach podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy SR.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1. Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 2 Sž 38/2006 zo dňa 05. 09. 2007 porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1, 2 Ústavy SR a právo na spravodlivý proces garantované čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sž 38/2006 zo dňa 05. 09. 2007 sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku súd uznesením konanie zastaví, ak sa žaloba podala oneskorene, ak ju podala neoprávnená osoba, ak smeruje proti rozhodnutiu, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom, ak žalobca neodstránil vady žaloby...

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v relevantnom čase, teda k 21. máju 2003, (ďalej len „zákon o bankách“) o udelení bankového povolenia rozhoduje N.

Podľa § 7 ods. 2 písm. e) zákona o bankách na udelenie bankového povolenia podľa odseku 1 musia byť splnené tieto podmienky: odborná spôsobilosť a dôveryhodnosť fyzických osôb, ktoré sú navrhované za členov štatutárneho orgánu, za členov dozornej rady, za vedúcich zamestnancov a za vedúceho útvaru vnútornej kontroly a vnútorného auditu.

Podľa § 9 ods. 4 zákona o bankách banka je povinná písomne informovať N. o zmenách podmienok, ktoré boli podkladom na udelenie bankového povolenia podľa § 7, a stanov banky vopred; na zmeny členov a zvolenie nových členov jej štatutárneho orgánu, zmeny členov a zvolenie nových členov jej dozornej rady, na zmenu vedúcich zamestnancov, na zmenu vedúceho útvaru vnútornej kontroly a vnútorného auditu a na zmenu sídla banky je potrebný predchádzajúci súhlas Národnej banky Slovenska, inak je toto zvolenie alebo zmena neplatná.

Podľa § 94 ods. 1 zákona o bankách konanie vo veciach zverených N. týmto zákonom alebo osobitným zákonom sa začína na základe písomnej žiadosti účastníka konania alebo z podnetu N.; na konanie pred N. podľa tohto zákona sa nevzťahujú všeobecne predpisy o správnom konaní. N. v konaní postupuje bez zbytočných prieťahov tak, aby sa zistil

skutkový stav veci, a pri svojom rozhodovaní z neho vychádza.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj z vyžiadaného spisu najvyššieho súdu sp. zn. 2 SŽ 38/2006 ústavný súd zistil, že 31. januára 2005 podal sťažovateľ Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) žalobu proti rozhodnutiu N. (ďalej len „N.“) č. UBD-760-1/2003 z 21. mája 2003. Uznesením krajského súdu č. k. 2 S 24/05-15 zo 7. júna 2006 bola predmetná vec postúpená z dôvodu vecnej príslušnosti najvyššiemu súdu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. júla 2006 a 18. júla 2006 krajský súd predložil spis najvyššiemu súdu.

Na základe výzvy najvyššieho súdu sa k žalobe sťažovateľa vyjadrila N. listom sp. zn. OLP-319/2006-S z 24. augusta 2006. Z obsahu tohto listu okrem iného vyplýva: *«Z ustanovenia § 94 ods. 1 a § 9 ods. 4 zákona o bankách vyplýva, že konanie o udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmeny členov alebo zvolenie nových členov štatutárneho orgánu banky, zmeny členov a zvolenie nových členov jej dozornej rady a ďalších v zákone uvedených zamestnancov možno začať iba na návrh banky, ktorá je účastníkom tohto konania. V konaní o udelenie predchádzajúceho súhlasu ide o právo banky (nie právo fyzickej osoby – kandidáta na funkciu) na zmenu alebo zvolenie nových členov jej štatutárneho orgánu, dozornej rady alebo v zákone uvedených zamestnancov. Fyzická osoba sa nemôže sama navrhnuť ako kandidát na zvolenie za člena štatutárneho orgánu banky, jej dozornej rady, ktorá logicky potom nemôže ani podať žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu a ktorá nie je ani účastníkom takéhoto konania. Úsek bankového dohľadu N. (ďalej len „ÚBD“) po komplexnom posúdení predloženej žiadosti vydal rozhodnutie o neudelení predchádzajúceho súhlasu P., a. s. na zvolenie J. B. za nového člena predstavenstva. ÚBD posudzoval odbornú spôsobilosť a dôveryhodnosť Ing. J. B. (...) Z uvedených podkladov vyplynulo, že Ing. J. B. sa ako zamestnanec ÚBD N. snažil ovplyvniť rozhodnutie vedenia B., a. s. v otázke úverového financovania klienta ako aj telefonického ovplyvňovania vo veci upustenia od vymáhania pohľadávky banky voči bývalému členovi predstavenstva tejto banky. (...) ÚBD po vykonaní dokazovania dospel v rámci zákonom povolenej voľnej úvahy v zmysle ustanovenia § 103 od. 10 zákona o bankách k názoru, že nie je vhodné, aby Ing. B. zastával funkciu člena predstavenstva banky. (...)»*

O žalobe sťažovateľa proti rozhodnutiu N. rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Sž 38/2006 z 5. septembra 2007 tak, že konanie zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 2. októbra 2007.

V odôvodnení svojho rozhodnutia najvyšší súd uviedol argumenty sťažovateľa, ktoré boli súčasťou jeho žaloby, ako aj obsah vyjadrenia žalovanej N. Zastavenie konania najvyšší súd odôvodnil takto:

«Žalovaná rozhodnutím z 21. mája 2003, č. UBD-760-1/2003 podľa ustanovenia § 109 ods. 1 v spojení s ustanoveniami § 94 ods. 1 a § 9 ods. 4 zákona o bankách neudelila predchádzajúci súhlas P., a. s., B. na zvolenie žalobcu za nového člena predstavenstva. P., a. s., B. prevzala predmetné rozhodnutie 22. 05. 2003. Dňa 04. 06. 2003 bol žalovanej doručený rozklad P., a. s. B. proti rozhodnutiu žalovanej. Dňa 01. 07. 2003 bolo žalovanej doručené späťvzatie rozkladu.

Podstatnou otázkou, ktorú Najvyšší súd SR musel posúdiť bolo, či napadnutým rozhodnutím žalovanej bolo rozhodnuté o práve žalobcu, či týmto rozhodnutím bol žalobca ukrátený na svojom práve, nakoľko len v takom prípade má aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o preskúmanie jeho zákonnosti.

Podľa obsahu napadnutého rozhodnutia žalovaná konala a rozhodla o žiadosti P., a. s., B. o udelenie predchádzajúceho súhlasu na zvolenie nového člena predstavenstva, pričom navrhnutým bol žalobca. Žalovaná podľa § 94 ods. 1 zákona o bankách konala s P., a. s., B., ktorá žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu podala ako s účastníkom konania.

Z ustanovenia § 94 ods. 1 a § 9 ods. 4 zákona o bankách je zrejmé, že konanie o udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmeny členov alebo zvolenie nových členov štatutárneho orgánu banky, zmeny členov a zvolenie nových členov jej dozornej rady a ďalších v zákone uvedených zamestnancov možno začať iba na návrh banky. Keďže v konaní o udelenie predchádzajúceho súhlasu ide o konanie, ktoré sa začína na návrh banky je táto banka aj účastníkom konania.

Účastníkom tohto konania nie je a nemôže byť fyzická osoba, nakoľko táto

je iba kandidátom na zvolenie za člena štatutárneho orgánu banky, jej dozornej rady a ďalších v zákone uvedených zamestnancov.

Fyzická osoba nemôže vo vlastnom mene podať žiadosť o udelenie predchádzajúceho súhlasu.

O práve žalobcu nebolo v napadnutom rozhodnutí rozhodnuté. Toto rozhodnutie sa týka práv P., a. s., B., ktorá ak by nezobrala späť rozklad, mala právo napadnúť žalobou druhostupňové rozhodnutie žalovanej.

Vzhľadom na horeuvedené dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že žalobca nebol a ani nemohol byť účastníkom konania, ktorého výsledkom bolo rozhodnutie o neudelení predchádzajúceho súhlasu P., a. s. na zvolenie žalobcu za člena predstavenstva. Napadnuté rozhodnutie sa netýkalo subjektívnych práv žalobcu, nedošlo ním k žiadnej zmene pomerov žalobcu a k ukráteniu žalobcu na jeho právach, preto bola žaloba podaná nesprávnou osobou. (...)»

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 218/07).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom a nemožno ho účelovo chápať tak, že jeho naplnením je len víťazstvo v občianskoprávnom spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05, I. ÚS 254/07).

V rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti ústavný súd vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 46 ods. 2 ústavy judikoval, že v prípade, keď sa rozhodnutie správneho orgánu (bez ohľadu na jeho druh či formálne označenie, ale predovšetkým s prihliadnutím

na jeho obsahovú stránku) dotýka niektorého zo základných práv a slobôd, z právomoci súdov nesmie byť vylúčené. Vylúčenie takéhoto rozhodnutia zo súdneho preskúmavania (v správnom súdnictve) môže signalizovať porušenie čl. 46 ods. 2 poslednej vety ústavy. Základnému právu uvedenému v čl. 46 ods. 2 ústavy preto zodpovedá taký postup súdu, v rámci ktorého hodnotí nielen formálne znaky rozhodnutia predloženého mu na súdne preskúmanie, ale aj to, či sa toto rozhodnutie svojím obsahom nedotýka niektorého zo základných práv alebo slobôd účastníka konania. Postup súdu, v ktorom zanedbal niektorý z týchto prvkov, zakladá porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy (obdobne II. ÚS 50/01, III. ÚS 310/07).

Podstatou námietok sťažovateľa bolo tvrdenie, že rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým bolo konanie o jeho žalobe proti rozhodnutiu N. zastavené, nepovažuje za správne z dôvodu nedostatkov spočívajúcich v jeho odôvodnení. Sťažovateľ sa totiž domnieval, že uvedeným rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k zásahu do jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže najvyšší súd ním iniciované konanie zastavil podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku s poukazom na to, že nie je osobou oprávnenou namietat' rozhodnutie N. č. UBD-760-1/2003 z 21. mája 2003. Najvyšší súd pritom vychádzal z toho, že sťažovateľ nebol účastníkom konania podľa príslušných ustanovení zákona o bankách, pričom sťažovateľ naopak tvrdil, že jeho aktívna legitimácia bola nepochybná, pretože rozhodnutie N. výrazne zasiahlo do jeho práva uchádzať sa o funkciu člena predstavenstva banky.

Ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd v rámci rozhodovania upriamil svoju pozornosť na riešenie významnej otázky, v rámci ktorej hľadal odpoveď na to, či rozhodnutím N. došlo k zásahu do práv sťažovateľa.

Ako vyplýva zo záverov najvyššieho súdu, tento dal sťažovateľovi odpoveď na jeho podstatné námietky obsiahnuté v žalobe proti rozhodnutiu N., keď mu ozrejmil, z akých zákonných ustanovení vychádzal a čo bolo podkladom na vyslovenie potreby zastavenia konania. Najvyšší súd s poukazom na ustanovenia zákona o bankách (§ 9 ods. 4 a § 94

ods. 1) jednoznačne konštatoval, že konanie o udelenie predchádzajúceho súhlasu na zmeny členov alebo zvolenie nových členov štatutárneho orgánu banky, zmeny členov a zvolenie nových členov jej dozornej rady a ďalších v zákone uvedených zamestnancov, možno začať len na základe písomnej žiadosti účastníka konania, a teda banky, v namietanom prípade P., a. s. Najvyšší súd zároveň konštatoval, že fyzická osoba (a teda aj sťažovateľ), ktorej sa zmeny členov alebo zvolenie nových členov štatutárneho orgánu banky, zmeny členov a zvolenie nových členov jej dozornej rady a ďalších v zákone uvedených zamestnancov týkajú, nemôže vo vlastnom mene požiadať N. o udelenie predchádzajúceho súhlasu podľa § 9 ods. 4 v spojení s § 94 ods. 1 zákona o bankách. Na základe toho potom najvyšší súd dospel k záveru, že rozhodnutím N. neboli dotknuté subjektívne práva sťažovateľa, pretože toto rozhodnutie sa týkalo len P., a. s., ako účastníka konania, ktorá v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o bankách požiadala N. o udelenie súhlasu na zvolenie nových členov predstavenstva, medzi ktorými figuroval aj sťažovateľ.

Ústavný súd si v okolnostiach prípadu neosvojil argumentáciu sťažovateľa týkajúcu sa neodôvodnenosti rozhodnutia najvyššieho súdu. Aj keď najvyšší súd neodpovedal na všetky sťažovateľom nastolené otázky, odôvodnenie jeho rozhodnutia treba ako celok pokladať za súladné s ústavou. Spôsob, akým najvyšší súd reagoval na námietky sťažovateľa, nemožno chápať ako formalistický či reštriktívny, keďže jeho úlohou bolo predovšetkým zistiť vplyv rozhodnutia N. na subjektívne práva sťažovateľa a práve od tohto zistenia závisel jeho ďalší postup. Na základe posúdenia všetkých okolností a po vyhodnotení dôkazov najvyšší súd dospel k záveru, že v príslušnom konaní podľa zákona o bankách nebol sťažovateľ účastníkom konania.

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie tvrdenej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd (I. ÚS 254/07).

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo takú aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Ústavný súd sa vzhľadom na uvedené skutočnosti nedomnieva, že by skutkové alebo právne závery najvyššieho súdu v predmetnej veci bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak nezlučiteľné s označenými článkami ústavy a dohovoru.

Ústavný súd nezistil také nedostatky v rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré by signalizovali porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a taktiež nezistil, aby namietané uznesenie najvyššieho súdu podcenilo znenie čl. 46 ods. 2 ústavy, keďže najvyšší súd skúmal, či v namietanom prípade boli dotknuté základné práva a slobody sťažovateľa. Rozhodnutie najvyššieho súdu bolo procesným rozhodnutím, a preto nebolo potrebné toto skúmať z ďalších hľadísk, ktoré by zohľadňovali meritum námietky.

Uvedené skutočnosti boli podkladom na záver ústavného súdu o tom, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ju bolo potrebné odmietnuť.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa vyplývajúcimi z petitu sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2008